

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a členov senátu JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Mariána Jarábka na neverenom zasadnutí konanom dňa 3. novembra 2010 v trestnej veci obvineného **J. B.** pre prípravu na zločin lúpeže podľa § 13 ods. 1 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. prejednal dovolanie, ktoré obvinený podal proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1 To 41/2008, zo dňa 20. mája 2008, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **J. B. sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2 T 97/2007, zo dňa 12. januára 2008, bol obvinený **J. B.** uznaný za vinného z prípravy na zločin lúpeže podľa § 13 ods. 1 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 12. apríla 2007 v úmysle zorganizovať zmocnenie sa tržby spoločnosti **C., a.s., L. M.**, prevážanej v osobnom motorovom vozidle uvedenej firmy do pobočky **V. v L.**, s použitím násillia, resp. hrozby násillia, nakontaktoval sa na osobu vystupujúcu pod menom **L.**, s ktorou sa stretol v ten istý deň v **L.**, kde ju obžalovaný **J. B.** požiadal o prepadnutie osobného motorového vozidla prevážajúce tržbu spoločnosti **C., a.s. L.**, uviedol typ vozidla, popísal trasu jazdy tohto vozidla od predajne **D. na K. ulici v L.** až po pobočku **V. v L.**, ako aj osádku

vozidla a s osobou menom L. sa dohodol, že prepadnutie vozidla sa uskutoční dňa 15. apríla 2007 v dopoludňajších hodinách, kedy by mala byť prevážaná tržba vo výške minimálne 500 000 Sk a žiadal po zmocnení tržby vyplatiť 33 % zo získanej sumy a dňa 15. apríla 2007 približne o 08.40 hod. obžalovaný J. B. telefonicky označil vykonávateľovi L. motorové vozidlo, ktoré odišlo od predajne D. na K. ulici v L. a ktoré prevážalo hotovosť 510 348 Sk a odišiel svojím vozidlom na dohovorené miesto smerom na R., ale v mestskej časti L. – P. bol zaistený príslušníkmi PZ, pričom L., ktorý bol nasadený ako agent polície, nevykonal žiadne úkony vedúce k zastaveniu vozidla prevádzajúceho tržbu s použitím násilia, resp. hrozby násilia.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu bol tiež uložený trest prepadnutia veci – mobilného telefónu zn. N., výrobné číslo X. so SIM kartou E. číslo X. a batériou N.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený J. B., ktoré Krajský súd v Žiline podľa § 319 Tr. por. zamietol uznesením, sp. zn. 1 To 41/2008, zo dňa 20. mája 2008.

Uložený trest odňatia slobody obvinený J. B. vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom od 16. júna 2008.

Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 11. augusta 2010 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. L. R. (zákonná podmienka podľa § 373 ods. 1 Tr. por.), ktoré smeruje proti spomínanému uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1 To 41/2008, zo dňa 20. mája 2008.

Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 3. novembra 2009.

V písomných dôvodoch dovolateľ uviedol, že napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline je založené jednak na nesprávnom použití hmotnoprávných ustanovení, jednak na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čím je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

K porušeniu Trestného zákona došlo porušením § 13 ods. 3 písm. a/ v zmysle tohto ustanovenia trestnosť prípravy na zločine zaniká, ak páchatel dobrovoľne upustí od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstráni nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému Trestným zákonom. Z dôkazov zabezpečených v priebehu trestného konania bolo jednoznačne preukázané, že dvakrát konal tak, ako je uvedené v predpokladanom ustanovení.

Prvýkrát to bolo dňa 12. apríla 2007 v čase o 12. 57 hod., kedy sa uskutočnil prvý telefonický hovor medzi ním a agentom – príslušníkom polície L. Hneď na začiatku tohto telefonického rozhovoru tomuto povedal, že do akcie nejde a s touto končí. Ten ho však v priebehu ďalšieho rozhovoru prinútil k ďalšej činnosti tvrdením, že s uvedenou vecou má už náklady, že je už na ceste do L., že tu už má ľudí a že mu bude musieť tieto náklady uhradiť. Práve hrozba, že bude od neho vymáhať svoje náklady ho prinútila ďalej s ním spolupracovať. Už tu je zarážajúcim faktom, že príslušník polície ho navádzal na spáchanie skutku a ešte ho aj k tomuto prinútil hrozbou zaplatenia mu vzniknutých nákladov, čo súd vôbec nezohľadnil.

V tejto súvislosti dáva obvinený do pozornosti aj údajnú neexistenciu záznamu z telefonického hovoru medzi ním a agentom dňa 12. apríla 2007 v čase o 12.57 hod. a okolnosti s ním spojené, pričom okresný súd nereagoval na nezmyselnú odpoveď príslušného orgánu, keď od neho požadoval predmetný záznam.

Druhýkrát jeho konanie naplnilo podmienky uvedené v ustanovení § 13 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. dňa 15. apríla 2007 v čase okolo 08.30 hod. V tom čase čakal pred predajňou C. a nadobudol presvedčenie, že ho L. (agent) chce oklamať. Preto sa rozhodol nenahlásiť odchod vozidla a tým zmariť spáchanie činu. Po viacerých úvahách zmenil toto rozhodnutie tak, že ohlási odchod vozidla až v čase, keď vozidlo podľa jeho odhadu prejde úsekom, ktorý agent označoval ako miesto skutku. Preto aj odchod vozidla nahlásil až neskôr. Potom samozrejme, že chcel ísť na miesto, kde sa mal s L. stretnúť, pretože jeho neprítomnosť na stretnutí by naznačovala, že práve on zmariť spáchanie skutku.

Práve preto navrhoval, ako dôkaz vykonať výsluch policajta, ktorý velil akcii, počas ktorej bol zadržaný. Je zjavné, že pred zadržaním musel byť sledovaný a monitorovaný, teda policajt, ktorý ho sledoval musel zaregistrovať jeho odchod od predajne, prejazd bočnými uličkami a následne odstavenie vozidla na inom mieste a to dokonca takom, odkiaľ ani nebol výhľad na predajňu.

Súd neuznal takéto jeho tvrdenie s odôvodnením, že ak chcel upustiť od konania mal to spraviť tak, aby to bolo zrejmé aj ostatným osobám podieľajúcim sa na skutku. To ale nechcel z toho dôvodu, aby L. nemohol skonštatovať, že skutok zmaril on a následne od neho žiadať náklady, ako mu to povedal pri prvom telefonickom rozhovore.

Takéto konštatovanie súdu však nemá ani oporu v zákone, nakoľko v ňom nie je žiadnym spôsobom ani len naznačené, aby jeho upustenie od ďalšieho konania a odstránenie nebezpečenstva bolo zrejmé i iným osobám. Má za to, že súd mal vykonať dôkazy k tejto významnej skutočnosti.

Odvolačný súd aj nesprávne vyhodnotil časové súvislosti ohľadne prejazdu vozidla a jeho telefonátu ohlasujúcom jeho odchod a tiež nesprávne ustálil, že cesta od predajne k banke trvá 9 až 11 minút, v skutočnosti toľko trvá celá cesta, t.j. od predajne k banke, vyloženie tržby a návrat do predajne.

V oboch prípadoch rozhodol o upustení od ďalšieho konania dobrovoľne a z vlastného presvedčenia skutok nedokonat'. V prvom prípade nebezpečenstvo ešte nevzniklo, v druhom prípade odchod vozidla nahlásil oneskorene, odstránil nebezpečenstvo, ktoré by mohlo potencionálne vzniknúť.

Ďalším porušením je právna kvalifikácia skutku, ako zločin lúpeže podľa § 188 Tr. zák. V celom konaní ani jedným dôkazom nebola takéto právna kvalifikácia vo vzťahu k jeho konaniu preukázaná. On sám nenavrhol spôsob spáchania skutku, ako mu je to kladené za vinu. Ten postupne jemu predkladal agent L., pričom je možné pozorovať postupné pridávanie kvalifikačných znakov lúpeže, ako to už uviedol v časti II. pod bodom 3/ jeho dovolania zo 6. augusta 2008.

Z jeho pôvodného úmyslu, že sa peniaze len zoberú z vozidla až policajti namodelovali lúpež.

V ďalšom má za to, že v trestnom konaní sa vôbec neobjasnila úloha osoby menom „M.“, pričom aj jeho návrh na vypočutie tejto osoby bol zamietnutý.

Dovolateľ tiež má za to, že ak súd konštatoval, že ho treba odsúdiť, tak mal jeho konanie právne posúdiť ako krádež podľa § 212 Tr. zák., v príslušnom vývojovom štádiu a uložiť mu trest v zmysle tohto ustanovenia.

Porušené bolo aj ustanovenie § 39 Tr. zák., pretože ak súd neuznal skutočnosti uvádzané na hlavnom pojednávaní, ako aj odvolaní, mal vziať do úvahy okolnosti prípadu a tiež jeho pomery a uložiť mu trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom.

V závere svojho dovolania obvinený aj namieta, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, pretože predmetná trestná činnosť bola vyprovokovaná, organizovaná a riadená policajnými orgánmi, ktoré iniciatívne a vlastnou aktivitou vytvorili podmienky a navodili situáciu skutku.

V tomto ohľade bol porušený aj čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď súdy odmietli vykonať dôkazy, ktoré by mohli svedčiť v jeho prospech, konkrétne nevykonali výsluch V. Š., osoby menom „M.“, nezabezpečili a neoboznámili spomínaný prepis z telefonického hovoru a ďalšie.

Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom, že bol porušený zákon a zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1 To 41/2008, zo dňa 20. mája 2008 a tiež predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2 T 97/2007, z 22. januára 2008.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril okresný prokurátor v Liptovskom Mikuláši. Podrobne v ňom zdôvodnil neopodstatnenosť jednotlivých námietok, vznesených v dovolaní až nakoniec navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, pretože nie je splnený žiadny dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Tr. por.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu dovolacieho (§ 377 Tr. por.), predovšetkým preskúmal procesné náležitosti podaného dovolania.

Zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno dovolanie podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Splnené boli aj ďalšie náležitosti dovolania ako ich ustanovuje Trestný poriadok v § 372 a § 374 ods. 1 až ods. 3.

Zároveň však dovolací súd zistil, že podané dovolanie treba odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia dovolanie možno podať, ak napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vo vzťahu k obvineným prezentovanému dovolaciemu dôvodu treba z hľadiska procesného posúdenia dovolania v ňom uvedené námietky začleniť do štyroch skupín:

- v prvej skupine sú to tvrdenia o upustení od prípravy k predmetnému zločinu lúpeže a o organizovaní a vyprovokovaní skutku políciou, čo malo viesť k jeho oslobodeniu spod obžaloby;
- v druhej skupine je námietka, že neboli vykonané všetky dôkazy potrebné na objasnenie skutku a preverenie jeho obhajoby;
- v tretej je tvrdenie obvineného o tom, že mu mal byť uložený trest odňatia slobody pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák.;
- v poslednej štvrtej skupine je námietka, že zistený skutok nemal byť posúdený ako príprava k lúpeži podľa § 13 ods. 1 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., ale ako prečin krádeže podľa § 212 Tr. zák. v príslušnom vývojovom štádiu.

Ohľadne námietok uvedených v prvých dvoch skupinách treba podotknúť, že tieto sú totožné s obsahom odvolania, ktoré podal obvinený proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2 T 97/2007, zo dňa 22. januára 2008, a o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením, sp. zn. 1 To 41/2008, zo dňa 20. mája 2008 tak, že ho zamietol podľa § 319 Tr. por.

Odvolací súd sa v odôvodnení svojho uznesenia týmito námietkami podrobne zaoberal a presvedčivo ich vyhodnotil ako nedôvodné.

V tomto smere teda obvinený sa v dovolaní sústredil na opakovanie obhajoby z doterajšieho konania a napáda skutkové zistenia súdu uvedené vo výrokovej časti, ktorá tento skutok popisuje z hľadiska subjektívnej i objektívnej stránky predmetného zločinu.

Takto ním napadnuté skutkové zistenia vydáva za vady v hmotnoprávnom hodnotení skutku a vzhliadol v nich dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Sformulované námietky uvedené v prvých dvoch skupinách preto dovolací súd nemôže podrobne preskúmať, pretože mu v tom bráni dovetok uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. o nedotknuteľnosti skutkových zistení v dovolacom konaní.

Relevantnou nie je ani námietka, že mu mal byť uložený trest odňatia slobody za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. t.j. pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby.

Takáto námietka nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V prípade, že by bol výrok o treste nezákonný z dôvodu, že mu bol uložený trest odňatia slobody mimo trestnej sadzby uvedenej v § 188 ods. 2 Tr. zák. by mohlo ísť o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

V danom prípade však takáto situácia nenastala, pretože obvinenému bol uložený uvedený trest v rozpätí zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Jediným relevantným dôvodom, ktorý by spadal pod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je úvaha obvineného o nesprávnej právnej kvalifikácii skutku, ktorý bol súdmi ustálený na základe vykonaných dôkazov.

Dovolací súd však takéto pochybenie nezisťuje.

Právna kvalifikácia ustáleného skutku musí korešpondovať s jeho znením na strane jednej, na strane druhej tento skutok musí napĺňať všetky znaky skutkovej podstaty toho ktorého trestného činu.

V skutkovom znení, ako bolo sformulované už v obžalobe a prevzaté do rozsudku súdu prvého stupňa, sa okrem iného uvádza „v úmysle zorganizovať zmocnenie sa tržby spoločnosti C. a.s., L. M. prevážanej v osobnom motorovom vozidle uvedenej firmy s použitím násilia, resp. hrozby násilia“. Úmysel obvineného „zmocniť sa cudzej veci za použitia násilia, resp. hrozbou násilia“ je teda priamo uvedený v skutku, pričom plne zodpovedá vykonanému dokazovaniu.

Z komunikácie, ako je táto zrejماً z obrazovo-zvukových záznamov z rozhovorov medzi obvineným a agentom bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že obvinený síce ako prvý o použití násilia pri zmocňovaní sa tržby nehovoril, avšak súhlasil v konečnom dôsledku s takouto verziou vykonania skutku navrhnutou agentom, pričom však nepochybne už predtým sám rátal s dovedy nahlas nevyslovenou možnosťou použitia násilia, keď agenta v rozhovore presviedčal, že muža, ktorý bude prevážať peniaze sa nemusí báť, lebo „je to asi 55 ročný muž, nie obratný, je taký suchý a tenký“, čím naznačoval fyzické nedostatočné jeho vybavenie pre prípadné prekonávanie fyzického odporu.

Po takýchto úvahách potom obvinený pokračoval v ďalšej spolupráci s agentom na príprave skutku až do jeho zadržania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súdmi ustálená právna kvalifikácia skutku, pre ktorý bol odsúdený plne zodpovedá vykonanému dokazovaniu.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd dovolanie odmietne, ak zistí, že nie je daný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd na základe vyššie uvedených úvah nezistil dovolací dôvod, ako to neúspešne a neodôvodnene prezentoval obvinený, a preto na neverejnom zasadnutí rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 3. novembra 2010

Vypracoval: JUDr. Marián Jarábek

JUDr. Pavol T o m a n , v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová